

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет "Чернігівська політехніка"

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Економіка»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

спеціалізація С1.01 Економіка

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика,
інформація та міжнародні відносини»

кваліфікація: доктор філософії з економіки та міжнародних
економічних відносин (спеціалізація С1.01 Економіка)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ С.М. Шкарлет
(протокол № 4 від «23» _____ 2025 р.)

Освітня програма впроваджується в дію

_____ 01 вересня 2025 р.

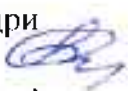
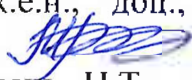
Ректор _____ Ю.О. Новомлинець

(наказ № 70/80 від «06» _____ 04 2025 р.)

Чернігів 2025

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1. Дерій Ж.В. , гарант освітньої програми, д.е.н, проф., завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування, керівник проектної групи.
2. Мініна О.В. , к.е.н., доц., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
3. Шадура-Никипорець Н.Т. , к.е.н., доц., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування.

Розроблено на основі Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, за спеціальністю 051 Економіка, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.05.2022 р. № 424.

**1. Профіль освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності
С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини
(спеціалізація С1.01 Економіка)»**

1.1 Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Чернігівська політехніка», Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та адміністрування кафедра економіки, обліку і оподаткування
Ступінь вищої освіти та кваліфікація мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Кваліфікація: Доктор філософії з економіки та міжнародних економічних відносин (спеціалізація С1.01 Економіка)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС (освітня складова), розрахунковий термін виконання освітньої програми 4 роки.
Наявність акредитації	ZEVA . Німеччина. Сертифікат про акредитацію Central Evaluation and Accreditation Agency Hannover (ZEVA) I-1792-1/4 від 06 грудня 2021р. Термін дії - до 30 вересня 2028 р.
Цикл/рівень	Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-ENEА – третій цикл
Передумови	Наявність диплому про другий (магістерський) рівень освіти зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (спеціалізація С1.01 Економіка)». Для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями - набуті компетентності та результати навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (спеціалізація С1.01 Економіка)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	до 01 вересня 2028 р. або до заміни новою
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://op.stu.cn.ua/view/total_view.php
1.2 Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих професіоналів, науковців та науково-педагогічних працівників зі ступенем доктора філософії у сфері економіки шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також їх підтримку в ході підготовки та захисту дисертації, а також для здійснення науково-педагогічної діяльності та розвитку суспільства через освіту та наукові дослідження задля формування лідерства та вирішення глобальних проблем світу, що змінюється. Мета освітньої програми відповідає стратегії розвитку університету.	
1.3 Характеристика освітньо-наукової програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Спеціальність – С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (спеціалізація С1.01 Економіка)». Ступінь вищої освіти: доктор філософії з економіки та міжнародних економічних відносин (спеціалізація С1.01 Економіка)». Об'єкт діяльності (дослідження): теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики Теоретичний зміст предметної області: загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами. Методи, методики та технології: методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проєктами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності. Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова доктора філософії. Наукові дослідження із продукування нових знань та розробки ефективних механізмів функціонування, стратегічного розвитку та управління економічними системами на макро-, мезо- та мікрорівнях, що матимуть широке практичне застосування, так як базуються на сучасних тенденціях розвитку національної економіки, галузевій специфіці.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта ступеню доктор філософії у галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (спеціалізація С1.01 Економіка)». Програма орієнтує на розширення та поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного базису розвитку соціально-економічних систем на макро-, мезо- та мікрорівні, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень в сфері економіки та орієнтує на співробітництво із закладами системи Академії наук України, бізнес сектором, закордонними науковцями та грантову діяльність. Ключові слова: економічна система, ефективність, ресурси, потреби, суспільне виробництво, ринок, прибуток.
Особливості освітньої програми	Програма передбачає диференційований підхід до підготовки аспірантів. Програма орієнтує на розширення та поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного базису економічної науки, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень в

	економічній сфері, інтеграцію науки - бізнесу - суспільства, орієнтує на співробітництво із закордонними науковими та освітніми установами, грантову діяльність. Передбачено можливість навчання іноземних громадян.
1.4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій. Посади згідно класифікатора професій України (ДК 003:2010): 12. Керівники підприємств, установ, організацій: 1210.1 Керівники підприємств, установ, організацій (Директор) 1222 Керівники виробничих підрозділів у промисловості 1229.1 Керівники різних основних підрозділів (Начальник) 1231 Керівники функціональних підрозділів (Начальник) 1237 Керівник науково-дослідного підрозділу 1237.1 Головний фахівець науково-дослідного підрозділу 1237.2 Начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу 1238 Керівник проектів та програм 1239 Керівник інших функціональних підрозділів 13 Керівник малих підприємств (Директор) 1475.4 Консультант з питань комерційної діяльності та управління 2310. Професіонали: викладачі вищих навчальних закладів 2310.1 Докторант, доцент, професор кафедри асистент, викладач вищого навчального закладу 24. Інші професіонали 241. Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності 2412.1 Професіонали в галузі праці та зайнятості, Науковий співробітник в галузі праці та зайнятості 2419.2 Консультант, професіонал з інноваційної діяльності, професіонал з інтелектуальної власності, фахівець з економічного моделювання екологічних систем, фахівець із сертифікації, стандартизації та якості 2419.1 Науковий співробітник з маркетингу, ефективності підприємництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності 2441.1 Науковий співробітник в галузі економіки 2447.1 Науковий співробітник в галузі управління проектами та програмами
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
1.5 Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання та навчання аспірантів базується на використанні проблемно-орієнтованого підходу, який передбачає: - органічне компанування лекційних курсів, семінарів та консультацій із запланованих дисциплін; - самостійну роботу з джерелами інформації у бібліотеці університету та у наукових бібліотеках України; - використання дистанційних курсів навчання у системі MOODLe та електронних ресурсів за допомогою мережі Інтернет;

	- тісне співробітництво аспірантів різних років навчання та зі своїми науковими керівниками, - індивідуальні консультації викладачів університету та інших профільних вищих навчальних закладів, включаючи докторантів, більш досвідчених аспірантів та технічних працівників; - активна робота аспірантів у складі проектних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітних матеріалів, реєстраційних та облікових документів, оформленні патентів та авторських свідоцтв.
Оцінювання	Система оцінювання знань по дисциплінам освітньої програми складається з поточного і підсумкового видів контролю. Поточний контроль знань аспірантів проводиться у формі письмової роботи (тестів), роботи на практичних заняттях, виступів на семінарах та конференціях, підготовки наукових звітів. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/диференційованого заліку проводиться у формі усного екзамену/диференційованого заліку. Оцінювання результатів проводиться відповідно до Положення університету про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Аспіранти/здобувачі проходять щорічну атестацію шляхом звітування на засіданні кафедри, до якої прикріплений здобувач вищої освіти про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, включаючи опубліковані наукові статті, апробацію результатів досліджень на наукових конференціях, виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень. Остаточним результатом виконання освітньо-наукової програми аспірантів/здобувачів є презентація аспірантом результатів дисертаційного дослідження на науковому фаховому семінарі; публічний захист аспірантом дисертації у спеціалізованій вченій раді.
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.
--	--

1.7 Програмні результати навчання

РН 01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку РН 02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. РН 03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках. РН 04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. РН 05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. РН 06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН 07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. РН 08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН 09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. РН 10 Мати актуальні концептуальні та методологічні знання, здатні критично аналізувати результати наукових досліджень з урахуванням широкого наукового та соціокультурного контекстів досліджуваної проблеми, здатні планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.	
1.8 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню програму мають наукові ступені та вчені звання за відповідною спеціальністю, є активними вченими, публікують праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи та досвід практичної роботи у складі проектних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, що сприяє забезпеченню належних умов для ґрунтовного оволодіння здобувачами знаннями, практичними навичками, необхідними для їх подальшої професійної діяльності.
Матеріально – технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення кафедри економіки, обліку і оподаткування дозволяє повністю забезпечити навчальний процес протягом всього циклу підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою. Всі лекційні та практичні заняття проводяться в предметних аудиторіях, обладнаних технічними засобами навчання. Комп'ютеризовані аудиторії оснащені сучасними персональними комп'ютерами і підключені до локальної комп'ютерної мережі університету та мають вихід до Internet. Відповідність стану приміщень існуючим нормативним актам засвідчено відповідними документами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін (силабуси, конспекти лекцій, методичні матеріали для проведення практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти, завдання для поточного та підсумкового оцінювання знань, перелік рекомендованої літератури тощо) представлено в системі дистанційного навчання MOODLE NU «Чернігівська політехніка». Здобувачі вищої освіти та викладачі можуть використовувати бібліотечно-інформаційну систему, наукову бібліотеку Університету. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у галузі. Ресурси Наукової бібліотеки NU «Чернігівська політехніка» доступні через внутрішню та зовнішню мережу
1.9 Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Реалізується в Університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу NU «Чернігівська політехніка». Здійснюється на основі двосторонніх договорів між NU «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти України. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються

	відповідно до Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».
Міжнародна кредитна мобільність	Реалізується в Університеті відповідно до вимог чинного законодавства та регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка». Здійснюється на основі двосторонніх договорів між НУ «Чернігівська політехніка» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів. Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмі Еразмус + та інших програмах»
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, Порядку організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у НУ «Чернігівська політехніка».

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Економіка» та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОНП

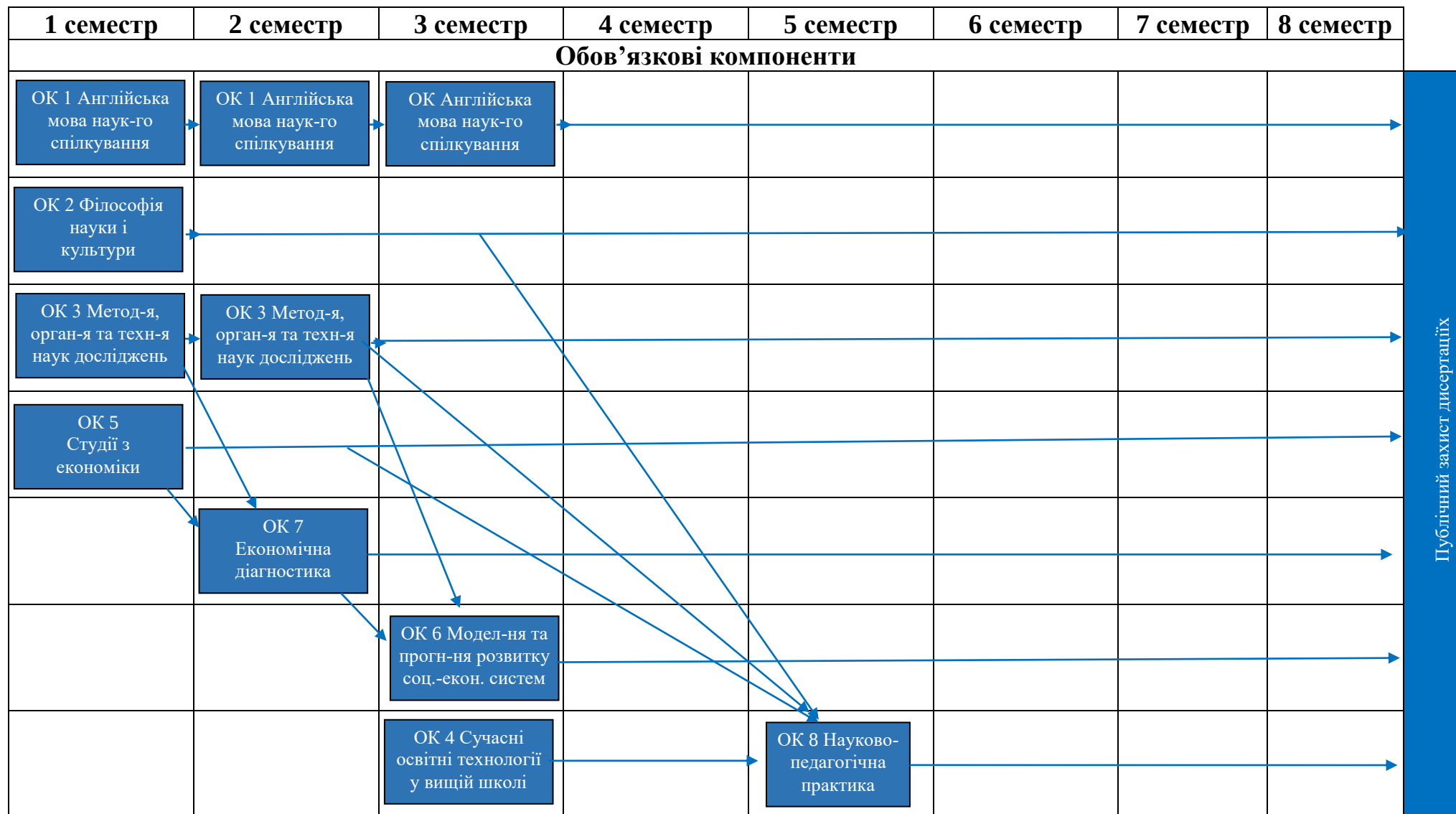
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Англійська мова наукового спілкування	8	диф. залік екзамен
ОК 2	Філософія науки і культури	6	екзамен
ОК 3	Методологія, організація та технологія наукових досліджень	7	диф. залік екзамен
ОК 4	Сучасні освітні технології у вищій школі	3	диф. залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 5	Студії з економіки	4	екзамен
ОК 6	Моделювання та прогнозування розвитку соціально-економічних систем	6	екзамен
ОК 7	Економічна діагностика	7	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		41	
Вибіркові компоненти ОНП			
<i>Вибірковий блок циклу професійної підготовки</i>			
ВК 1	Методологія управління економічними системами на макрорівні	5	екзамен
ВК 2	Методологія управління економічними системами на мезорівні	5	екзамен
ВК 3	Глобальний економічний розвиток	5	екзамен
ВК 4	Інституційний аналіз економічного розвитку	5	екзамен
ВК 5	Інформаційні системи в економічних дослідженнях	5	екзамен
ВК 6	Методологія та практика аналітичного оцінювання за видами економічної діяльності	5	екзамен
ВК 7	Економічна безпека національної економіки в умовах глобалізації	5	екзамен
ВК 8	Економіка міжгалузевих відносин	5	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		15	
ОК 8 Науково-педагогічна практика		4	диф. залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60	

2.2 Наукова складова освітньо-наукової програми

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта	Форма контролю
1 рік	Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження, визначення змісту, строків виконання та обсягу наукових робіт; вибір та обґрунтування методології проведення власного наукового дослідження, здійснення огляду й аналізу актуальних проблем та сучасних тенденцій за напрямом дослідження. Підготовка наукових публікацій*, участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Затвердження індивідуального плану роботи аспіранта на вченій раді, звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
2 рік	Проведення власного наукового дослідження, що передбачає вирішення дослідницьких завдань шляхом застосування комплексу теоретичних та емпіричних методів. Підготовка наукових публікацій*, участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік.
3 рік	Аналіз та узагальнення отриманих результатів власного наукового дослідження; обґрунтування наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичного та/або практичного значення. Підготовка наукових публікацій*, участь у науково-практичних конференціях (семінарах) з публікацією тез доповідей.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік
4 рік	Завершення дисертаційної роботи, підведення підсумків щодо публікацій (не менше трьох) за темою дисертації відповідно до чинних вимог. Публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні кафедри.	Звітування про хід виконання індивідуального плану аспіранта двічі на рік. Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Захист PhD дисертації.

* Публікація статей за темою дисертації доктора філософії (не менше 3-х): статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus; не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації; одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, або одноосібні розділи у колективних монографіях

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (спеціалізація С1.01 Економіка)» здійснюється у формі публічного захисту дисертації відповідно до Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Розмір дисертації повинен становити від 5 д.а до 8 д.а.

Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація розміщується в репозитарії університету.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам
освітньо-наукової програми**

Компе- тентності	ОК-1	ОК-2	ОК-3	ОК-4	ОК-5	ОК-6	ОК-7	ОК-8
ЗК01			+		+			
ЗК02			+	+		+	+	
ЗК03	+							
ЗК04			+			+		
ЗК05		+			+			+
СК01			+			+		
СК02	+							
СК03				+		+	+	
СК04				+	+			+
СК05							+	
СК06						+		
СК07			+			+		

**5 Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

Програмні результати навчання	ОК-1	ОК-2	ОК-3	ОК-4	ОК-5	ОК-6	ОК-7	ОК-8
ПН01					+	+	+	
ПН02			+					
ПН03					+	+	+	
ПН04						+	+	
ПН05			+		+			
ПН06	+							+
ПН07				+				+
ПН08			+		+			+
ПН09			+			+	+	
ПН10		+						+

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Національна рамка кваліфікацій (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
6. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com>
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) від 23 березня 2016 р. № 261 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 365)
10. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. URL: <https://tinyurl.com/yc8y4595>
11. Рекомендації з розробки освітніх програм для науково-педагогічних працівників у Національному університеті «Чернігівська політехніка» «Освітні програми. Побудова, викладення, оформлення та зміст» URL: [metod-rekom-z-rozrobky-op-dlya-npp\[1\].pdf](http://metod-rekom-z-rozrobky-op-dlya-npp[1].pdf).